

terület még élő folklóranyaga a társadalmi-gazdasági fejlődés következtében gyors kihalásban van. Ez az anyag — a füzet publikációjából is sejtethetően — nem éppen szegényes, hiszen a gyűjtés például bunyevác, de magyar vonatkozásban is kiterjeszthető lenne még legalább 9—10 helységre (l. ezeket a füzet 21. oldalán), amelyek a fentiekkel együtt viszonylag azonos néprajzi jelleggel bírnak. Mindez gazdag folklorisztikai és minden bizonnyal *történelmi* tanulsággal is járna e terület népeit illetően. A kezdeményezőket — a bácsalmási gimnázium néprajzi szakkörét, amely a szóban forgó füzet verseit gyűjtötte — feltétlen dicséret illeti; ugyanakkor a közreadó HNF-ot a MDDSz-ével együtt. Egy alaposabb kutatás valamely illetékes tudományos szervünk — elsősorban a Magyar Néprajzi Társaság, esetleg az Egyetem Néprajzi Tanszékének a feladata lenne.

Láng József

Az Országos Széchényi Könyvtár évkönyve 1958. Szerkesztő: Dezsényi Béla. Bp. 1959. Kossuth ny. 378 l.

„A könyvtárak azért teszik közzé évkönyveiket — mondja az előszó —, hogy beszámoljanak életük elmúlt szakaszáról s hogy izelítőt adjanak dolgozóik tudományos igényű munkájának gyümölcséből”. Ez a célja ennek a kötetnek is.

Négy csoportban szerepelnek a közlemények: I. A könyvtár életéből; II. A könyvtári munka módszertani kérdéseiről; III. Az OSZK gyűjteményeinek anyagából; IV. Könyvtár és művelődéstörténeti tanulmányok. A könyvtár belső életével, a könyvtári munka egyes szakaszaival foglalkozó dolgozatok (Vécsey Jenő: Az OSZK zenei gyűjteményének fejlődése az elmúlt tizenöt évben, Sajó Géza: Egy haladó szellemű középkori bölcselő elveszettnek tartott művei nyomában, N. Rác Aranka: A katalogizálási szabályok nemzetközi egysége felé, Gombócz István: Központi csereszolgálatok stb.) is igen tanulságosak, az irodalomtörténetés számára azonban közvetlenebb segítséget jelentenek a gyűjtemények egyes darabjait bemutató írások. A könyvtár állományába tartozónak olyan előnye van egy külső kutatóval szemben, amit nagyon jól lehet, sőt kell is kamatoztatni. Az a szinte bensőséges kapcsolat, amely kialakul a gyűjtemény és gondozója között, lehetőséget ad olyan kérdések felvetésére és megoldására a feltáró munka során, amelyeket egy „idegen” meg sem érezhet. Ennek bizonyítására felsorakoztathatók akár a kötet minden tanulmányát. Ehelyett célravezetőbb azonban, ha izelítőknek kiemelünk néhányat. A *Breviarium Strigoniense* újabban

fellett ösnyomatvány kiadásáról Borsá Gedeon számol be minden apró részletre kiterjedő gondossággal, alaposággal. Wohl Janka emlékalbumáról — melyet nemrégén vásárolt meg a könyvtár — Cs. Gárdonyi Klára ír, felvázolja a Wohl-nővérek szellemi környezetét, törekvések lényegét és jelentőségüket a magyar művelődés történetében. Az emlékalbum anyagán kívül felhasznál a szerző más, a könyvtárban található Wohldokumentumot is. Sajtótörténeti szempontból jelentős Terbe Lajos Szibériai magyar lapok 1915—21 (Bibliográfia az omszki Forradalom és Vörös Újság részletes ismertetésével) című közleménye. Hézagpótló Fazekas József dolgozata is: A magyar papírtörténeti irodalom bibliográfiája. Meg kell említenünk Csép Attila Csernátóy Lajos névtelen és álnévű levelezéséről szóló tanulmányát, amely fontos és érdekes adatokat közöl e múlt századi neves újságíró életéhez. Simon Mária Anna cikke A szépirodalom hatásának vizsgálatáról számol be a külföldi eredmények és a hazai kezdeményezések alapján. Ezzel rokon Hankiss Elemér Hamlet-élmény elemzése is. Ez a két dolgozat arról győz meg bennünket, hogy ezen a területen is sok még a tennivaló és további érdekes eredményeket várhatunk. V. Windisch Éva egy hajdani kényes ügyet kísérel meg tisztázni tiszteletré méltó tárgyilagossággal Miller Jakab Ferdinánd múzeumi igazgató utolsó éveit és az Országos Széchényi Könyvtár című írásában.

Folytathatók még a felsorolást, de az érdeklődő sokkal többet kap, ha megnézi ezeket a maguk helyén. Ennyiből is kitűnik; olyan kiadvánnyal gazdagodtunk, melyet számon kell tartanunk.

Tarnóc Márton

Annales universitatis scientiarum Budapestensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio philologica. Tom. II. Redigit: Ladislaus Kardos adiuvante Tiberio Szobotka. Bp. 1960. Tankönyvkiadó. 153 l.

Az ELTE Bölcsészettudományi Kar filozófiai tanszékének tudományos munkásságából ad izelítőt az évkönyv új kötete. A tanulmányok — hogy a külföldi kutatók számára is hozzáférhetőek legyenek — ezúttal is idegen (angol, francia, német, orosz) nyelven jelentek meg. Ez a hazai világirodalmi kutatások eredményeinek a külfölddel való megismeretése szempontjából kétségtelenül indokolt. Nem tudjuk azonban, hogy ugyanez elmondható-e azokról a magyar irodalomtörténeti részlettanulmányokról, amelyek többnyire magyarul nem jelentek meg. Véleményünk szerint ezek iránt csaknem kizárólag hazai kutatók érdeklődnek (még más lenne a helyzet, ha összefoglalóbb jellegű tanulmányokról